

Hermann Hesse'nin doğum sancısı

Nobel ödüllü yazar Hermann Hesse'nin 23 yaşında yayımladığı kitabı 'Hermann Lauscher', yazarın ileride kendini bulacak ve milyonlarca kişiyi etkileyecek huzursuzluğunun ilk örneklerinden. Bir anlamda Hesse'nin kendi çocukluğuna yolculuğu.

METİN YETKİN
metinyetkin00@gmail.com

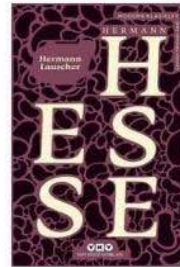
Nobel ödüllü Hermann Hesse, Türkiyeli okurun sevdiği yazarlardan. En bilinen, hatta liselerde okutulan romanı 'Siddhartha'. Uzakdoğu felsefesinden etkilenerek 1922'de yazdığı bu kitap 1960'larda gençlerinin başucu kitaplarından biriydi çünkü filizlenen hippie kuşağı da aynı felsefeden etkilenmişti. Gerek 'Siddhartha' gerek 'Bozkrurdu' ve diğer romanları topluma uyumsuz bireyleri konu edinmekte. Hesse romanlarındaki uyumsuz bireyler toplum normlarıyla barışık değildir. Bu da onları iç huzursuzluğa iter, huzursuzluk ise onları yolculuğa sürükler. Yolculuk teması iki şekilde karşımıza çıkar; ilki fiziksel, ikincisi ise içsel yolculuktur. Bu iki yolculuk genellikle birbirini tamamlayan bir süreçtir. Nitekim yazar, 1911 yılında Hindistan'a gitmiş, burada Uzakdoğu felsefesinden etkilenmiştir. İki dünya savaşını gören Hesse, şiddetin her haline karşı çıkmış, barışçı tavrından asla ödün vermemiştir. Bugün ise 100 milyonu aşkın okur onun eserlerini okumuş durumda.

İşte 'Hermann Lauscher', Hesse'nin 23 yaşında yayımladığı, edebi açıdan pek beğenmediği fakat asla değiştirmedeği kitabıdır. Esere, yine o yaşlarda kaleme aldığı birkaç anlatı daha eklenmiştir. 1900 yılında ince bir broşür şeklinde yayımlanan kitabın 1907 yılındaki baskısının önsözünde "Bir itiraf kitabından başka bir şey değil" demektedir. Hem bu cümle hem de kitaptaki karakterle yazarın hayatı arasındaki benzerlikler, eserin otobiyografik yönünü ortaya koymakta. İleride kendini bulacak ve milyonlarca kişiyi etkileyecek Hermann Hesse'nin huzursuzluğunun ilk örneklerinden. Kitapta öncelikle romantik temalar dikkati çeker. Doğa, ışık, şiir, idealize edilen aşklar, içki sofralarında geçen bohem bir hayat, mitolojik unsurlar, Tanrı, intihar, müzik, rüya, masal ve

uzaklara gitme isteği her anlatıda mevcuttur.

'Çocukluğum' bölümünde, aileye ve okula yabancılaşan bir çocuk görürüz. Onun için evdeki otorite sevgiyle, okuldaki otorite ise korkuyla inşa edilir. Öte yandan bu çocuk doğa yürüyüşlerine, masallara bayılmakta, cin gibi doğaüstü varlıklara inanıp onlardan korkmaktadır. Hesse'nin çocukluğunu anımsatır bize Lauscher'in çocukluğu. Benzer bir çocukluk geçiren Hesse, ileride Jung'la tanışacak ve onun görüşlerinden etkilenecektir. Çocuğun masallara olan ilgisi önemli bir nokta çünkü Jung'un 'kolektif bilinçaltı' görüşü mitlerde ve masallarda kendini gösterir. Kitapta da mitolojiye ve masala dair birçok unsur bulunmaktadır. Hatta 'Lulu' isimli öyküde Bay Filozof bilinç hakkında yer yer didaktik kaçan bazı konuşmalar yapar.

Öte yandan, Lauscher bohem bir hayat sürer. Bir han odasında kalmakta ve arkadaşlarıyla her gece içki içmektedir. Sık sık 'şair' sıfatıyla nitelenen Lauscher şiirin bilinçaltından beslenmesi gerektiğini savunur. Ancak hem bu bohem hayattan sıkıldığı için hem de kendini bulmak için yabancı ülkelere gideceğini belirtir. Hesse de yabancı ülkelere gitmiş fakat en çok Hindistan yolculuğundan etkilenmiştir. Kitap kısa olmasına rağmen yazarın biyografisine paralel okunduğu takdirde ona felsefesini ve edebi izleğini kazandıracak soruların, başka bir deyişle huzursuzlukların ilk nüvelerini görmek mümkün. Tüm bu sorular, Genç Hesse'yi kıvrandıran fakat ileride ona kimliğini kazandıran bir doğum sancısı niteliğinde... ■

HERMANN LAUSCHER
Hermann Hesse
Çeviren: Kâmuran Şipal
Yapı Kredi Yayınları,
2020
120 sayfa, 15 TL.